

SKANSKAN TYÖTURVALLISUUSHAVAINTO -KÄYTÄNTÖ PALKITTIIN

Sirkka Saarinen, toimittaja

1

Skanskan Suomessa käyttämä työturvallisuushavaintokäytäntö palkittiin keväällä 2009 Euroopan riskien arviointikampanjan kilpailussa. Euroopan työterveys- ja työturvallisuusvirasto keräsi vuonna 2008 EU:n jäsenmaista hyviä käytäntöjä, joista kansainvälinen raati valitsi parhaat 400 ehdotuksen joukosta.

Skanska kannustaa työntekijöitään tekemään työturvallisuushavainnoja päivittäisessä työssään. Havainnot voivat koskea esimerkiksi esteitä kulkureiteillä tai puutteellista henkilösuojaimien käyttöä, mutta niitä voi tehdä myös myönteisistä asioista.

”Havaintojen avulla parannetaan työntekijöiden tietoisuutta turvallisuudesta ja tehdään helpoksi vaaroista raportointi ja niihin puuttuminen. Havainnointikäytäntö myös korostaa sitä, että rakennusalalla turvallisuus on kaikkien yhteinen asia”, sanoi Skanska Oy:n toimitusjohtaja Juha Hetemäki palkintoa vastaanottaessaan.

Kun Skanskan työmailla tehdään työturvallisuushavainnoja, puutteet korjataan välittömästi, havainnot käsitellään työmaan viikkopalaverissa ja kirjataan

tietojärjestelmään. Näin kokemuksia voidaan hyödyntää Skanskassa laajemminkin.

Turvallisuushavainnot otettiin Skanskassa käyttöön vuonna 2005. Tehtyjen havaintojen määrä on kasvanut joka vuosi, ja vuonna 2008 skanskalaiset tekivät 8 276 työturvallisuushavaintoa.

TAPATURMIEN MÄÄRÄ VÄHENTYNYT MERKITTÄVÄSTI

Rakennustyömailla sattuu edelleen eniten työpaikatapaturmia suhteutettuna työtunteihin. Skanskan tapaturmataajuus on kuitenkin laskenut viidessä vuodessa merkittävästi. Vuonna 2004 taajuus oli 57, mutta vuoden 2009 lokakuussa se oli laskenut jo tasolle 10. Tapaturmataajuus kertoo, kuinka monta vähintään yhden päivän sairausloman aiheuttanutta tapaturmaa sattuu miljoonaa työtuntia kohden.

Viisi vuotta Skanskan työturvallisuuspäällikkönä toiminut Antti Leino korostaa, että parantuneista tilastoista huolimatta numerot tai palkinnot eivät tee turvallisuutta, vaan työturvallisuus on rakennettava jokaisella työmaalla jokaisena päivänä uudestaan.

Suomen, niin kuin koko kansainvälisen Skanska-konsernin työturvallisuus perustuu vuonna 2004 voimaan tulleeseen yhteiseen työturvallisuusstrategiaan, jossa otettiin tavoitteeksi nolla tapaturmaa.

Leino kertoo, että strategian yksi hyvin toiminut johtajatus on hakea parhaita käytäntöjä eri puolilta Skanskaa ja katsoa, miten hyviksi havaittuja työ- ja toimintatapoja voidaan ottaa käyttöön muualla. ”Toki kunkin maat olosuhteet huomioon ottaen, sillä kaikki ratkaisut eivät suoraan sovi jokaiseen maahan ja kaikkeen rakentamiseen. Onnistuneita esimerkkejä ovat esimerkiksi henkilökohtaisten suojavälineiden käytön ja riskinarviointitoimintatapojen yhtenäistäminen.”

TR-MITTARI HYVÄ VIENTITUOTE

Hyvä ”vientituote” Suomesta on Leinon mukaan ollut TR-mittaus, viikkotarkastusmenettely, jonka käyttö Suomessa on jo vakiintunutta toimintaa. ”Se on kiinnostanut Skanskassakin kansainvälisesti ja Viron ja Tanskan toiminnoissa TR-mittari on jo otettu käyttöön.”

Suomen Skanskaan tulleita hyviä ”tuontikäytäntöjä” ovat Leinon mukaan esimerkiksi työmaatreenit, työmaan turvallisuustietoisuus ja työn turvallisuussuunnitelmat. Turvallisuussuunnitelman tekee työmaalla kukin työryhmä keskuudessaan ennen

Artikkelin valokuvat: Antti Leino

1

Forssan Prismän työsuojeluvaltuutettu Jarkko Nurmella on aihetta hymyyn nolla tapaturmaa -työmaalla. Kaiteetkin ovat kunnossa, totta kai.

korkean riskin työn aloittamista. Siinä arvioidaan työn suorituksen vaarat ja kirjataan ne ylös.

Myös turvallisuushavainnot olivat Leino mu- kaan ideana tuontitavaraa, joka Suomen Skanskas- sa muokattiin nykyiseen laajuuteen.

SEKÄ HENKILÖSTÖN ETTÄ JOHDON SITOUDDUTTAVA

Entä muuta? "Johdon sitoutuminen ja työturvalli- suuskierrokset sekä valtakunnallisen työturvalli- suuskortin edellyttäminen kaikilta työmailla työ- kenteleviltä, suojavälineiden, kuten kypärien ja huomiovaatteiden käytön tehostaminen, työn tur- vallisuuksuunnitelmien tekeminen korkean riskin töistä, jo mainitut työmaatreenit sekä tapaturmien huolellinen tutkinta", Leino listaa.

Hän korostaa, että turvallinen työmaa tarkoit- taa samaa turvallisuutta sekä omille että aliura- koitsijoille. "Skanskan turvalliset toimintatavat siirretään aliurakoitsijoille sopimusteitse. He voi- vat myös osallistua Skanskan koulutukseen ja Skanska seuraa myös heidän turvallisuustasoaan."

TURVALLINEN ON TUOTTAVA

"Parannettavaa on, totta kai", Leino vastaa kysy- mykseen, voidaanko työturvallisuutta vielä paran- taa. "Skanskassa painopiste on nyt töiden suunnit- telussa. Meillä on parhaillaan käynnissä kehitys- ohjelma, jossa korostetaan, että kun työmaan pe- rusasiat ovat kunnossa ja työt tehdään kerralla oi- kein, työ on sekä turvallista että tuottavaa. Käsi kädessä nämä asiat kulkevat", hän huomauttaa.

"Tavoitteena on turvata se, että työn edetessä ei tule yllätyksiä, häiriöitä, joissa joudutaan improvisoimaan ja kohtaamaan vaaralle altistavia tilanteita", Leino toteaa. Keinot eivät hänen mu- kaansa ole mitään poppakonsteja, vaan niitä pe- rusasioita: pätevä työryhmä, kunnolliset työväli- neet, siisti ja järjestyksessä oleva työmaa, suunni- telmat ja aikataulu ovat kunnossa ja ne myös tun- netaan, sopimukset kunnossa, materiaalit asian- mukaisia ja niiden käyttö, esimerkiksi kemikaalien käyttöturvallisuus osataan.

2 Skanskan turvallisuustaululta löytyvät turvallisuuteen liit- tyviä ohjeita.

3 Forssan Prisman työmaalla on työturvallisuusasiat hyvin kunnossa.

SKANSKA RECEIVES AN AWARD FOR OCCUPATIONAL SAFETY CARD PRACTICE

Skanska received in the spring in a competition organi- sed as part of the European Risk Assessment Campaign an award for the occupational safety card practice employed by the Company in Finland. The European Agency for Safety and Health at Work collected in 2008 good practices from EU member states and an international Jury selected the best from among the 400 submitted practices.

Skanska encourages the employees to make observa- tions about occupational safety in their daily work. The observations can concern e.g. obstacles in walkways and traffic routes or deficiencies in the use of personal protec- tive equipment, but also positive matters can be recorded.

All occupational safety observations on Skanska's work sites result in immediate corrective action. The ob- servations are also reviewed in the weekly site meetings and recorded in the information system. This ensures that the experience can be used more widely within the Company.

Skanska introduced occupational safety cards in 2005.

The number of observations recorded on the cards has in- creased in every year, with a total of 8276 cards filled out in 2008.

The number of occupational accidents in proportion to working hours is still the highest on construction sites. For Skanska, however, the accident rate has reduced sig- nificantly over the last four years. In 2004 the rate was 57. According to the figures available in October, the 2009 rate is about 10. The accident rate indicates how many accidents that result in at least one-day absence have occurred per every one million working hours.

Other methods employed by Skanska to improve safe- ty include e.g. occupational safety training provided to all the employees, the commitment of the management and safety walkdowns. The Finnish occupational safety card is also required of everybody working on the sites, the use of protective equipment is promoted, safety plans are prepared for high-risk jobs and safety drills are orga- nised on the sites. A thorough investigation is always conducted when an accident takes place.